

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ทางสังคมขององค์กรชุมชนในชนบท
ชื่อผู้เขียน	นางกมลวรรณ มโนวงศ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ
	อาจารย์วิสุทธิ วานิช กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมขององค์กรชุมชนในชนบทในด้านความร่วมมือ การแข่งขัน ความขัดแย้ง และการประนีประนอม และเงื่อนไขที่ส่งผลต่อรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมขององค์กรชุมชนในชนบท ได้แก่ ผู้นำ ความเป็นเครือข่าย และผลประโยชน์ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม ผู้อาวุโส และผู้รู้ในชุมชน ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์การแยกแยะเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ตามกรอบความคิดที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมขององค์กรชุมชนที่ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ กลุ่มแม่บ้านเพื่อการเกษตร กลุ่มเหมืองฝาย กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มแม่บ้านสุขภาพ และกลุ่มออมทรัพย์เทิดพระเกียรติ องค์กรเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในลักษณะการร่วมมือประสานงานและการประนีประนอม

2. เงื่อนไขที่ส่งผลต่อรูปแบบความสัมพันธ์ ได้แก่

- ผู้นำ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างดี จึงทำให้เกิดความร่วมมือ ประสานงาน และการประนีประนอมมากกว่าความขัดแย้ง
- ความเป็นเครือข่าย ในชุมชนเป็นเครือข่ายกันสูง สมาชิกแต่ละองค์กรจึงมีความสัมพันธ์กันแบบเครือข่ายไปด้วย ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่มีลักษณะการให้ความร่วมมือ การประนีประนอมมากกว่า

- ผลประโยชน์ ผลประโยชน์เป็นสิ่งดึงดูดให้คนมารวมตัวกัน ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น
ไม่มีผลทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือผลเสียอย่างอื่น จึงทำให้ความสัมพันธ์มีลักษณะการร่วมมือ
การประนีประนอมมากกว่า

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title	Social Relationships of Organizations in Rural Community	
Author	Mrs. Kamonwan Manovong	
M.Ed.	Nonformal Education	
Examining Committee	Asst. Prof. Yongyudh Plianpadung	Chairman
	Lect. Visuth Vanid	Member
	Assoc. Prof. Dr. Phasina Tangchuang	Member

Abstract

This thesis examined types and forms of social relations of rural community organizations as manifested in the areas of cooperation, competition, conflict and compromise. Factors and conditions found to have affected such relations types and forms were leaders, kinship and interests. Nonstructured and semistructured interviews as well as participant and nonparticipant observations were undertaken to collect needed data/information. Key informants comprised community leaders, group leaders, elderly villagers and community learned persons. Collected data/information were subsequently cross-checked for their accuracy classified and analyzed according to established the oretical framework. Findings were as follows:

1. Organizations and groups examined comprised the village committee, funeral welfare groups, housewives-for-agriculture groups, traditional irrigation system groups, women's councils, sanitation-level housewives groups and Terdpraktiat savings groups. Social relations of these organizations and group were primarily of cooperation/coordination and compromise nature.

2. Factors and conditions affecting those relations types and forms were as follows:

- Leaders : Organizational or group leaders were of consideration type, thus, capable of generating and sustaining cooperation, coordination and compromise, rather than conflict, behavior among members.

- Kinship : There was a high degree of kinship within the community. Therefore, organizational members were somehow related to one another. Ensuing relationships were, thus, of cooperation/coordination, rather than conflict, nature

- Interests : Interests formed the major force drawing people together. Accruing interests did not lead to discrepancies or other negative consequence. Thus, resulting relationships were more of cooperation and compromise nature.